

Handläggning Ulf Peter Erik Götblad
Direkttelefon 0520-49 7799
Epost peter.gothblad@trollhattan.se
Datum 2017-09-20
Diariernr KS 2017/00580

Regeringskansliet/Kulturdepartementet
Erik Adell Hellström
Drottninggatan 16
103 33 Stockholm

Delbetänkande Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60)

Trollhättans stad välkomnar utredningen och tackar för möjligheten att avlämna remissvar. Trollhättans Stad delar till stora delar utredningens problembild, tillstyrker flera av förslagen och vill särskilt lyfta fram och kommentera följande:

3.7 Behov av mer kunskap om eventuella skillnader mellan könen

Trollhättans Stad stöder förslaget och betonar vikten av att i allt arbete också belysa genusaspekten.

3.8.1 Överföringen av språk och kultur mellan generationerna behöver prioriteras

Trollhättans Stad delar utredningens bedömning – det är dessutom bråttom då många inom minoriteterna redan tappat grunderna i sitt minoritetsspråk. Utvecklingen talar också för att internationella språk (främst engelska) blir allt viktigare för karriärmöjligheter mm och att detta prioriteras före minoritetsspråket.

3.8.2 Minoritetspolitiken behöver integreras bättre inom andra område

Trollhättans Stad delar utredningens bedömning och har sedan några år tillbaka det finska förvaltningsområdet som ett av sammanlagt sex horisontella perspektiv, vilka ska genomsyra facknämndernas verksamhetsplanering. Utredningens fokus på grundskyddet för samtliga minoriteter och samordning med frågor kring mänskliga rättigheter och demokrati, låter rimlig men beroende på hur den enskilda kommunen organiserat arbete finns det säkert även andra möjligheter att koppla t ex frågor kring jämställdhet och folkhälsa i ett vidare begrepp.

4.1.2 Reglering av in- och utträde i förvaltningsområde

Trollhättans Stad delar utredningens bedömning om att en reglering av ev. utträde skrivs in i lagstiftningen. Man får utgå från att en kommun som frivilligt anslutit sig till förvaltningsområdet har en långsiktig agenda att genomföra upp-

Stadskansliet

draget, men samtidigt kan förutsättningarna på olika sätt förändras så att ett utträde borde kunna vara möjligt.

4.2.1 Det grundläggande skyddet har fått dåligt genomslag

Trollhättans Stad delar utredningens slutsats att förvaltningskommuner i första hand fokuserat på just den språkgruppen – i vårt fall finska. Grundskyddet som gäller i alla kommuner och för alla fem minoriteterna kommer lätt i skymundan när det som i vårt fall finns en relativt stor minoritetsgrupp med gemensamt språk. Tillkomsten av förvaltningsområdet har ju också sin grund i de aktiviteter som minoriteten bedrivit i syfte att uppmärksamma kommunen på sina rättigheter.

4.2.2 En stärkt medvetenhet om minoritetspolitiken

Trollhättans Stad tillstyrker utredningens förslag och betonar att det är att föredra om dokumenterade mål och riktlinjer enligt det förslag som utredningen lägger, kan integreras med andra typer av måldokument, om man på allvar vill göra frågan till en angelägenhet som berör samtliga facknämnder och deras verksamheter. Det blir då också naturligt att följa upp minoritetsfrågorna på samma sätt som övriga verksamhetsaktiviteter.

4.3.2 Ett förtydligande av vad det innebär att samråda

Trollhättans Stad är positiv till ett förtydligande redan i lagstiftningen – men att låta lokala förhållanden avgöra hur och i vilka former samråden äger rum. Trollhättans Stad har i sin Stadsövergripande handlingsplan, en aktivitet som innebär bl.a. en kunskapshöjning bland politiker och tjänstepersoner, men ytterligare insatser kommer säkert att krävas.

4.3.3 Minoritetsorganisationernas förutsättningar behöver stärkas

Organisationerna har olika förutsättningar både lokalt regionalt och nationellt, och Trollhättans Stad välkomnar att deras roll uppmärksammas, på samma sätt som Staden tar ansvar för sina förtroendevalda och sin personal

4.3.4 Förutsättningarna för barn och ungdomar bör beaktas särskilt

Trollhättans Stad välkomnar att barn o ungdomar lyfts fram. Många gånger innebär kontakten med minoriteter att man träffar en åldrande befolkning, men det är svårare att hitta de sammanhang där man kan få möta de yngre. Inom FIN I VÄST, ett projekt som drivs med stöd av VG Regionen och en del av förvaltningskommunerna i Västra Götaland får yngre från hela regionen en möjlighet att skapa nätverk med andra med finska rötter och utveckla sin minoritetsidentitet – och kanske kommer de stärkta av sina lärdomar att utgöra framtida samrådsparter med respektive huvudman.

4.3.5 Statsbidrag till nationella minoritetsorganisationer

Trollhättans Stad stöder förslaget med höjda bidrag till organisationerna, men påminner också om det tidigare resonemanget om hur man kan nå bl.a. den yngre befolkningen, som av olika anledningar inte organiserar sig på samma sätt som tidigare. Kanske behöver det också finnas sökbara medel till nya former och uttryck bland de yngre – lokala nätverk – work-shops – samarbetsprojekt även utanför de strikta organisationerna.

4.4 Statsbidrag till kommuner i förvaltningsområde

Trollhättans Stad delar utredningens uppfattning om att statsbidragen till kommuner bör bli kvar och höjas. Även om bidragen inte alltid använts fullt ut utgör de ett viktigt smörjmedel för att initiera att aktiviteter inom området kommer igång.

4.4.2 Om överföring av medel till nästföljande år m.m.

Trollhättans Stad skulle uppskatta om det ev. ytterligare steg som omnämns i utredningen kunde bli verklighet, nämligen det att kunna göra fleråriga satsningar i olika projekt – ettårsbudget riskerar långsiktigheten i arbetet och den nödvändiga uthålligheten, man behöver kunna se flera år framåt för att lyckas med vissa åtaganden.

5.2 En nystart för uppföljning och samordning av minoritetspolitiken

När det gäller förslaget att inför en särskild myndighet, ställer sig Trollhättans Stad mer tveksam. Det har å ena sidan funnits brister i nuvarande ordning, men det är svårt att utifrån bedöma om detta varit en kompetensbrist eller en allmän resursbrist. Att låta länsstyrelsen med sin breda kompetens och med arbete på så många olika arenor, samordna och följa upp, stöds av tanken att minoritetspolitiken inte ska utgöra ett eget stuprör. Kommunerna är också vana att möta länsstyrelserna inom flera av de olika verksamhetsområden där även minoritetspolitiken förväntas vara en del. Å andra sidan tenderar vissa frågor att försvinna i perspektivträngseln om man inte tydligt fokuserar dessa – här skulle en egen myndighet – men med betydligt mer resurser än länsstyrelsens nuvarande, kunna vara den katalysator som på många sätt saknats i Minoritetspolitiken. Skulle planerna på en egen myndighet bli verklighet, ser Trollhättans Stad gärna en utlokalisering från Stockholm och gärna till någon ort inom Västra Götaland.

6.2.1 Stöd till förskolans huvudmän

Trollhättans Stad stöder utredningens förslag att ge Skolverket i uppdrag att ta fram olika former för stöd till förskolan – ett viktigt grepp för att jobba med revitalisering av minoritetsspråken.

6.3.2 och 7.3 En tydligare reglering av kommunernas skyldigheter

Trollhättans Stad menar att utredningens förslag om tydligare reglering i grunden är positivt. Samtidigt måste vi hävda att den brist på personal med minoritetsspråk, som ibland i utredningen snarast benämns som en brist på kommunernas planering av sin personalförsörjning, hos oss är en reell verklighet. Det går självklart att påverka genom långsiktighet och samarbete, men inom överskådlig framtid kommer detta argument att vara en verklighet för alla inom kommunal verksamhet, och därmed påverka i vilken grad minoritetsspråket kan utgöra en väsentlig del. Uttrycket väsentlig del är dessutom svårt att tolka o tillämpligt.

6.3.5 En tydligare anknytning till skollagstiftningen

Trollhättans Stad menar att detta följer tidigare synpunkter om att göra minoritetspolitiken till en del av respektive politikområde, vilket vi stöder.

7.3.3 Regleringen av kommuners skyldigheter att verka för tillgång till personal

Trollhättans Stad menar att vi självklart verkar och kommer att verka för tillgången på lämplig personal, men det är återigen en rad olika faktorer som styr en människas yrkesval och sitt förhållande till ett minoritetsspråk, flertalet av dessa faktorer ligger helt utanför den kommunala kompetensen och påverkas bara högst marginellt av kommunens olika planer.

7.5 En tydligare anknytning till sociallagstiftningen

Trollhättans Stad menar att detta följer tidigare synpunkter om att göra minoritetspolitiken till en del av respektive politikområde, vilket vi stöder.

8.2 Insatser för att utbilda och rekrytera personal med språk- och kulturkompetens

Trollhättans Stad stöder förslaget att uppföljningsmyndigheten får ett övergripande ansvar. En del insatser görs redan, varav några genom samverkan mellan kommuner – folkhögskolor m.fl. Men det krävs ett större grepp för att få detta att fungera tillfredsställande.

8.2.3 Kommuners rekrytering och fortbildning av personal

Trollhättans Stad menar att vi självklart verkar och kommer att verka för tillgången på lämplig personal, men det är återigen en rad olika faktorer som styr en människas yrkesval och sitt förhållande till ett minoritetsspråk, flertalet av dessa faktorer ligger helt utanför den kommunala kompetensen och påverkas bara högst marginellt av kommunens olika planer.

10.2.2 Språkcentrum eller liknande insatser bör övervägas även för de andra minoritetsspråken

Trollhättans Stad delar utredningens uppfattning att det finns behov av språkcenter även för i vart fall finska. Varje sådan stödinstitution skulle i någon mån vara till nytta för de kommunala insatserna.

11.4.3 Det civila samhället har tagit stort ansvar för kunskapsspridning

Trollhättans Stad delar utredningens syn på civilsamhällets oerhört viktiga roll, både som egen aktör men också som samarbetspart i de olika aktiviteter som Trollhättans Stad initierar. Förutom utökad ekonomiskt stöd, behövs därför fler gemensamma insatser för att föryngra medlemsunderlaget, annars riskerar minoritetsföreningarna att få liten eller ingen aktivitet, med allt för åldrade medlemmar. Vi behöver också uppmärksamma de som inte ingår i ren föreningsverksamhet men i olika nätverk och lösare sammanhållna grupper och som kan ha mycket att tillföra i arbetet.

Paul Åkerlund
Kommunstyrelsens ordförande

Ulla Andersson
kommunsekreterare